

торіа сз план анпиедекат, вдетла ар-
мелор фзкз сз такз мвзкзе, анздар
антревдинцз ел кзтрз д-лор Професоріі,
челе маї змиліте пофтірі де а ста пре
лок амвзрвзтжндзі кз нздежде кз поате
ачастз зрүіе череаскз ва трече ан кзржнд;
ізвіреа ансз де о віацз маї ан паче фз
маї прецзітз де джншіі, тоці се антоар-
сзрз каріі де знде венірз афарз де д. в.
Фабіан; ел нзмаї шіз дін тоці кжт де
маре невое абеа Молдова де амвзцзтзрї
ші кжт де чінстїт лзкрз есте де асе жзрт-
ві чїнева пентрз бїнеле оменїреї шї аша
рзмасз ан вші. Ан кзржнд се вазз де
тоці пзрзсіт, політіа дешзртагз маї де
тоці лзкзїторіі, волїнтїріі фзчед фїешї-каре
че вреа, віаца, чїнстеа шї авереа фїешї-кз
рзеа ера ан прїмеждїе, вшіі нз се маї
відеа а фї о капїталїе, тоці кззта адз-
постзла лор прїн цзрї стрїне, шї ансзш
скзїторїа сзз длзі йга г. йсакї, спре
аш сігзрїнсі віаца, трекз престе Прзт ан
Басарабіа. д-лзі Фабіан рзмасз сінгзр,
фзрз кзноскзці, фзрз авере шї фзрз врео
дїрегзторїе; ка сз се ашїште прїн амвз-
цзтзрї анздар, кз нїмене ан асемїне ам-
прецїзрерї маї гжндеа ла еле.

Фзцїреа Новлесїі, тзрвзрареа політіеї,
сгомотзла попорзлзі, неоржндзвела волїн-
тїрїлор, сосїреа арміеї Отомане спре дї
педенсі шї крзнта лзптз зрматз ла Скз-
ленї лжнз Прзт антре волїнтїрї шї ар-
міа отоманз, дздз матерїе мззїї сале де
а алкзтзі нїще взкзці поетїче плїне де
ченїе, де сзвелїмітате шї делїкатецз. Пз-
тернїка Семїлзнз, крззімеле оменїреї шї ан-
крзнтателе знде але аспзматзлзі Прзт аз
афлат ан джнзла пре ааор вжнтзторїз.

дзрз тречере де кжтеба лзні де зіле,
лїпсіт детот ашїсторїа шї де тоатз сі-

гзранціа персоналз, нзззі кзтрз нзмітзла
сзз скзїторїз, ан Басарабіа, адресїндз
о скрїсоаре кареа дїн рзспзнзла пре каре,
пзстрат фїїнд пжнз ла моартеа са, дїн
антжмпларе шї ансзш ез лам четїт, сз
веде а фї фост кзпрїнсз ан зрмзтоаря
ноїмз: „вз нз пот маї мзлат а фї ан
„вші, кзчі стареа ме шї а політіеї мз сі-
„леще а алерга ла ашїсторїз стржїн. Рзв-
„дареа ам сфжршїто, сфзгзїрїле каре ам
„аці дат ка сз нз мз анторк ан Тран-
„сілванїа, анкз тот мз леагз кз оаре
„каре ізвіре кзтрз Молдова. Повзцзїцї-
„мз че ар фї маї бїне сз зрмез; ез ансз
„андреснеск сіліт де ампрецїзрзрї, а вз
„рзга де амї анлесні мїжлоачеле тречереї
„ан Басарабіа ла дзмнеавоастрз. Іатз рз
„спзнзла.

„Ам прїміт скрїсоареа д-тале шї ам
„анцзлес каре сжнт ампрецїзрзрїле че те
„сілеск ка сз пзрзсзпї Молдова. Вз ансз
„ка знзла че мам хотзржт ка тоатз віаца
„сз о а фїеросзск пентрз лзмінареа еї шї
„бїнеле компатріоцілор меї, ам сз мз ан-
„торк одатз дзпре алїнареа ачестеї фор-
„тзні че вжнтзеще Молдова шї сокот кз
„воїз абе маре тревдїнцз де знзла ка дта
„ва анкз шї маї мзлці, пентрз ка сз
„пот мїжлочі де асе антемїе ан Патрїа
„ме нїще Сколї пзвелїче, декаре націа ноз-
„стрз аре атжта невое, кжтз нзі кз пз-
„тїнце де а цїо спзне акзм; дрепт ача-
„ста те пофтеск сз маї рзвзї, дта шїї
„че вра сз зїкз а рзвда, шї кз мжнтзї-
„торїа нзмаї прїн рзвдаре аз лзмінат аз
„меа! Молдова аре тревдїнцз де мзлці
„карї сз рзвде, кзчі ла зн мїліон де
„прзнчі тревзеск мзлці пзрїнці! шї іарзш
„шїї че вра сз зїкз а ізві оменїреа шї кз
„нїме о ізвеще маї мзлат декжт ачела че

„АШ афѣрогзѣе вѣаца са пентрѣ бѣнеле
 „Еї! Рѣмжі дечі, рѣмжі Д. Фабиан, ші
 „Дакз ампреціѣрѣрїеле ацї вор ковѣрші де
 „Тот рѣдараеа, атѣнче скріем ка сѣци
 „Анлеснеск мїжлоачеле де а венї ла мїне
 „Ка дѣпз домолїреа фортѣнеї сѣ ві ан-
 „Тоарчем амѣндої. Аїо нѣ стїа кз а-
 „Вем о патріе шї о націе!“

Робїт де ачесте анцелепте шї пзрїн-
 теці сфатїрї, дѣ маї шѣзѣт ан політе
 кѣтѣа тїмп, дѣпре каре сѣѣ шї анлеснїт
 де а трече ан Басарабіа. Аїче дѣ петрѣкѣт
 пѣнз ла анфрѣнареа волїнтерїлор, антоар-
 череа армеїлор отомане шї антронареа ан-
 тѣїлѣстї Домн патріот Іоан Стѣрза ла
 анѣла 1822. Дѣпре каре анторкѣндѣсе кѣ
 протегѣиторїѣла сѣѣ іарз ан вші, дѣ пї-
 трекѣт ан ансѣшїме де Професор прїѣѣт
 прела деосѣїте касе боерѣці пѣнз ла анѣла
 1828 кѣнд прїн органѣла Д-сале Яга Г. Я-
 гакї Чїнст. Впїтронїе а анѣѣѣѣтѣрїлор пѣ-
 блїче дѣ рѣанноїт ан Моностїреа Сф. Трї-
 рархїлор Цїмназіа Басїліанз ашѣзїнд де асе
 парадосї шїїнцѣле ан лїмеа націоналз;
 аїче Д. Фабиан дѣ фост нѣмїт Професор де
 Математїкѣ, Цеографїе шї лїмеа Латїнз,
 ѣнде кѣ деосѣїт зїлос шї аплїкаціе, ам-
 преѣнз кѣ ацї аї сѣї део потрїѣѣ рѣѣ-
 нїторї колецї, дѣ ѣрмат а амплїнї о ан-
 сѣѣмнатѣ даторїе кѣтрѣ Націа са; шї пре-
 кѣнд ла рѣсѣрїтѣла Молдовеї крѣнтѣла Марс
 амѣѣтат де сїнѣе фѣѣеа сѣ рѣсѣне брон-
 зѣла фатал, пре атѣнче ан вші Аполон
 аш анкорда лїра, рѣмжїнд ѣос векеа про-
 верѣїе кѣ ѣнде скрѣшнеск армеле так мѣзѣле.

Ан ачестѣ дїрегѣторїе кареа, андрѣз-
 неск а зїче кѣ єсте чеа маї фологїтоаре
 антрѣн стат, дѣ ѣрмат пѣнз ла антро-
 нїреа анзлїцїмеї Сале Прїнцѣлѣстї Домнїто-
 рїѣ Міхаїл Стѣрза ла 1834 кѣнд лѣ-

андѣсе ан багаре де самз але сале мѣ-
 рїте шї сїргїнцѣ саѣ чїнстїт кѣ ранг де
 Пахарнїк. Ачест тїтлѣ дат декѣтрѣѣ ѣн
 Домнїторїѣ протегѣиторїѣ шїїнцелор, рѣан-
 ної зїлосѣла ан ачест барѣѣт шї ѣрмз ан
 постѣла сѣѣ пѣнз ла анѣла 1836, кѣнд о
 дѣрѣроасѣ шї анделѣнгатѣ боалз, фїоро-
 сѣла вестїторїѣ ал морѣї, аї кѣрмз вѣаца
 ан ал 47 ан ал врѣтїї сале.

Ан тїмпѣ професорїї сале дѣ прелѣ-
 крат ан лїмеа ромѣнїдескз шї кѣтѣѣа кѣрцї
 сколастїче, прекѣм де Арїтметїкѣ, де лїме-
 ѣа латїнз шї де Цеографїе, дїн кареа о пар-
 те сѣѣ шї тїпзрїт. — Ан карактерїѣла сѣѣ
 сѣ ансѣмна треї вїртѣцї де кѣпїтенїе: 1.
 Бра нїїнтересат. 2. Аѣѣ ѣн кѣѣт кѣрат.
 3. Аѣѣ іѣѣїре кѣтрѣ націе шї оменїре;
 треї вїртѣцї каре сїнгѣре нѣмаї пот траѣѣ
 адїѣѣрата стїмз шї адміраре а вїїторї-
 меї; тїмпѣла фѣѣе, єа ансѣ ростѣїе тарѣ
 ал сѣѣ нѣме, націа аскѣѣтѣ, оменїреа ії
 датораре шї прїн аналїле сале транспортѣ
 фаптеле лѣї ла порцїле вѣннїчїїї ѣнде сѣ
 кѣнтѣреск фаптеле тѣтѣрор мѣрїторїлор де-
 ла Монарх шї пѣнз ла роб. —

Ан кѣрѣла боалїї сале адесѣ ал вї-
 зїтам; чеа маї маре ансѣрчїнаре че амї фѣ-
 чеа маї тотѣѣѣна єра ка сѣї гѣѣѣск о
 карте єнз де чѣтїт, нѣмѣѣѣѣмїндѣсе кѣ
 але сале; ан маї мѣлте рѣндѣрї іам адѣс
 тот кѣтѣ маї мѣлте, шї дѣпз че ле кѣѣ-
 та пѣцїн мїле анторчеа іарз, пѣнз кѣнд
 одатѣ амї зїѣѣ: нѣ аї дѣѣ вѣанцелїа?
 о ам Домнѣла мѣѣ аї рѣсѣнѣсїѣѣ. Фѣ бїне
 дарѣ де мї о дѣ пре вѣо зї доѣѣ. Аѣѣ-
 ста фѣ антро вїнере ананте де масѣ;
 дѣпѣ амїѣѣѣї прѣ ла треї оаре мїам дѣс
 іарз ла дѣлї кѣ картеа черѣѣтѣ, дарѣ ансѣ
 вѣї кѣ ал гѣсїї канѣалѣѣѣѣѣ кѣ тотѣла
 слаѣ, аѣѣ нѣмаї ашї антоарсѣ канѣла де

мжні, кзчї шї дѣмнѣвоастрѣ шї антре ної фюартѣ мѣлцї, маї вѣртос озтенїї лл скїмѣзм тот лн х; прекѣм hire, herbu, hiru, heru, лн лок де fire, ferbu, firu, feru. Тот дїн ачестѣ обїчїѣ а маї рѣмас шї антре ної а зїче хїарѣ лн лок де фїарѣ, хер лн лок де фер шчл.

Пе ј че ної лл пронѣнцѣм ж, шї дѣмнѣвоастрѣ џ, єї лл пронѣнцѣ, кѣнд џ, кѣм јсу, јуџу, (їокѣ, їѣрѣ) кѣнд ж, кѣм јале, јегу (жалѣ, жерѣ, саѣ жар.)

Пе І лл пронѣнцѣ ка шї ної, шї ѣнде ної лл лммѣїем де тот шї лл фачем і, єї лл пронѣнцѣ ка лндойѣл ІІ францозек, прекѣм: lume, legu: (лѣме, лѣгѣ); іар мѣїре, іенѣре, інѣ, єї пронѣнцѣ mu- liere, liepore, liinu.

ІІІ лл дѣншїї адесѣ лнїнте де і се пронѣнцѣ ка гп францозек, ка шї ла дѣмнѣвоастрѣ, прекѣм: gnie, gnelu, lug- pina лн лок де ііе, ііе а, lumina.

Р лнїнте де і се чїтеѣе ка шї ла дѣмнѣвоастрѣ шї ла ної лн мѣлте сате к. Прекѣм: kiatra шчл: каре шї ла дѣмнѣвоастрѣ се пронѣнцѣ кїчїоаре, покї, вѣл кї, лн лок де пїчоаре, попї, вѣлпї шчл.

У лнїнте де і се пронѣнцѣ ка у гречек, ка шї лн пѣрцїлв ачестѣ, кѣм џї- pulu џїпѣ лн лок де вїнѣл, вїне. Де ѣнде шї: гїне іїншї.

Уелелалте лїтере се пронѣнцѣ ка шї лн дїалекѣл нострѣ.

Ѣрмѣзѣ дар дїн челе зїсе кѣ ачест дїалект че єсте нескрїс, саѣ нїкѣлїват, се асѣмѣнѣ мѣлт кѣ фелѣл ворѣїреї молдобенїшї, саѣ маї вїне кѣ лїмба ромѣнѣскѣ де обще нескрїсѣ, лнїнт пентрѣ ачѣ че се атїнѣ де лїтерїлѣ b, f, m, p, шї і; шї ѣрмѣзѣ іарѣ кѣ де време че маї мѣлт де кѣт доѣ нороаде лнтреїї де ачѣшї

орїїнѣ шї атѣт де департате шї маї фѣрѣ комѣнїканїе аѣ пѣстрат ачѣшї пронѣнцїе нѣмаї дїн традиїе, се веде кѣрат кѣ мѣлте провинцїї але Італїї лнїнте де дескѣлїкѣтоаре аѣ пронѣнцат лїтерїлѣ ачѣстѣ тот аша. Скїмѣарѣ саѣ пронѣнцарѣ ачестор лїтере єсте прѣ фїрѣкѣ шї вене мї се паре, пентрѣ кѣ нѣ є алт чеѣа де кѣт ѣн скїмѣ лнтре сїне τῶν δασῶν: Φυλῶν καὶ ῥεσῶν π лн з: β, лн , φ, лн х: шї вїче- берса.

Сѣ венїм акѣм ла скїмѣарѣ лїтерїлор саѣ ла релациа лор.

А се лнгроашѣ шї се фаче â (ѣ); каре ла пѣрлалѣ фемѣцїлор се скїмѣз лн е шї і, кѣм carte carti adunare adunâri, varâ, veri.

бу се скїмѣз ла пѣрлал шї ла адоа перѣоанѣ а вѣрѣлор лн ghi; кѣм orbu orghi, corbu corghi, sorbu sorghi, herbu herghi.

е се скїмѣз лн ѣа, ѣнде се скїмѣз шї ла ної; кѣм legu leagâ, plecu ple- câ, шчл.

о се скїмѣз ка шї ла ної, кѣнд лн оа, кѣнд лн ѣ, кѣм domnu doamnă, jocu joacă, jucare.

оа се скїмѣз ка шї ла ної лн о кѣм moară, mori, ploaie ploi шчл.

еа се скїмѣз ка шї ла ної лн е кѣм seara, seri, pleaga, pleghi (ранѣ.)

г се скїмѣз лн џ (сѣѣїре) ка шї ла ної лнїнте де е шї і.

с се скїмѣз лн џ, аѣпѣ кѣм ам зїе, іар нѣ лн ч, facu, faci (факѣ, фацї.)

сѣ лн џ, маї сѣѣїре, crescui, cro- sci (крескѣ крѣцї.)

ѕ се скїмѣз іар ка шї ла ної шї тот ла ачеле лнѣмпаѣрї лн ш, кѣм grosu

Антр'о нгагрз вешешіре; —
 Доар' аморѣа, саѣ алт рѣѣ,
 Че'і скріс пе галезна'ці фациѣ, —
 Ц'аѣ вѣрмат дѣалеа віацѣ?

Аморѣа кѣ врео дѣреѣ
 Декжнд лѣмѣ а фост ѣніт,
 Че тот креше, ші нѣ піере; —
 Ціе чел ч'аѣ пѣтіміт
 Кѣт де таре ел рѣнеѣе,
 Дакѣ 'н інімі сѣ ів'ѣѣ.

Вешед флѣфзі'а та фрѣнѣѣ
 Трандафіре! аі апѣсѣ,
 Флореа'ці вреа сѣ се аскѣнѣѣ,
 Міросѣа тѣѣ анкѣ'і дѣсѣ,
 Нѣ'і маі анфлорі ла лѣнѣ
 Трандафіре! зіоа вѣнѣ.

Віс аѣ фост зілеѣе тале,
 Пѣреѣ, нѣ адеѣѣѣѣ, —
 Нѣ гѣндеаі де вре о кале,
 Нічі ціеі кѣ тоате піерѣ,
 Кѣнд цінеаі тѣ стѣпѣніреа
 Престе флорі ан тоатѣ фіреа.

Дзі Зефір' о сѣрѣтаре!
 Сѣфлѣнд лін ан ѣрма лѣї,
 Ші 'л андрѣптѣ ла кѣраре
 Пѣнѣ'л вежі, — кѣ 'ндатѣ нѣї; —
 Врѣѣѣ те роґ! де се поате
 Фрѣнѣѣліцеѣе лѣї тоате.

Іар' де нѣ, — пе воіе'ці фіе!
 Десѣракѣ'л деа лѣї вѣшмѣнт;
 Сѣ'ці стее де мѣртѣре,
 Кѣмкѣ орі че'і пре пѣмѣнт

Гол аѣ веніт, гол ва мерѣе,
 Фіреа леѣеа нѣ ш' о ціереѣ.
 А. М—н.

Manuscrite pron- spete sosite la Redactie.

- Варіаціі. Пароѣа. Ідеі десѣре мѣстѣріа віеѣѣторіор. Віаца (о рапсодіе.)
 Сѣара лѣанітеа нѣнціі; саѣ міжлок а-
 деѣѣрат де а фі ан кѣѣѣторіе норо-
 чіці. Варіетѣѣці. (Тоате деаа ѣн д. Лі-
 тератор дін пасѣа тімішѣлѣї.)
- Нентрѣ о пініе (дін ѣѣѣѣѣѣѣ, де мѣлт
 аѣептат.)
- Кѣѣѣнт фѣнеѣраѣ кѣ прілеѣѣл анмор-
 мѣнтѣріі рѣп. Паѣ. в. Фабіан. Віаца
 Дѣлї Паѣ. в. Фабіан. (дін Молдова.
 д. Аѣкторѣа неаѣ андаторат кѣ аѣе-
 ста фодрте.)
- Десѣре дрептѣл моѣеніреі (сѣѣѣідеріі).
 Одѣ кѣтрѣ Преан. д. Ілександрѣ. д.
 Гіка вѣ. 1838 окт. 2. — Одѣ кѣтрѣ
 д. в. Негрѣѣці. (дін Молдова.) Домнѣ
 аѣкторѣа кѣ прілеѣѣл трімітеріі пре-
 цѣітелор сале скріері, фаче антр'о
 скрісодаре аса деосібітѣ ші аѣеа рефлѣ-
 ксіе кѣтрѣ редакціе, кѣмкѣ ар фі біне
 де с'ар да ла лѣмінѣ ан аѣеастѣ Фоде
 артіколї ші нентрѣ агріѣѣѣѣѣѣѣ, ан-
 трѣ кѣре ромѣнімеа ан тоате про-
 вінциіле ромѣнѣшї сѣ рѣмасѣ! анѣѣѣѣѣѣѣ;
 кѣчї дѣкѣ ромѣнѣл дакѣ нѣ ва ці
 лѣѣра маі наінте де тоате пѣмѣнтѣл,
 челеѣалте нѣ мѣлт лї фолосѣк. Маі
 анколо, кѣмкѣ ан Молдова сѣ дѣ
 Фодеа сѣтеаскѣ, а кѣріі тенден-
 ціе есте маі вѣртос а да болд індѣ-

